

Tragické lavinové nehody na osmitisícovkách a v Jižní Americe v roce 2014

Jan Pala

Komise tradičního skialpinismu ČHS
3. LF UK Praha

25. Pelikánův seminář
25. 10. 2014 Teplice nad Metují

Nejvíce fatálních lavin...

- Mt. Everest (8850 m)– uvolnění séraku a pád na výstupovou trasu – 16 mrtvých šerpů
- Shisha Pangma (8013 m) – Dynafit Double 8 expedition
- Monte San Lorenzo, Chile
- Cerro Vespignani, Argentina
- BC pod Dhaulagiri (8167 m)

Čtyři z těchto pěti lavin se staly během dvaceti dnů v rozmezí od 24. září do 14. října 2014!

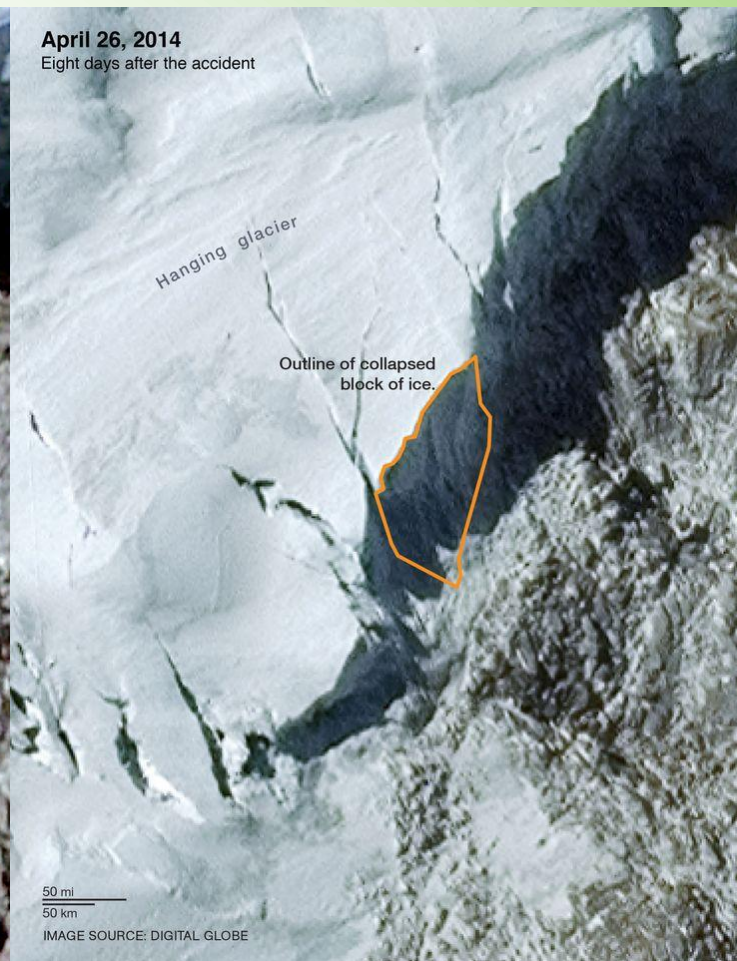

Mt. Everest

- K samovolnému uvolnění velkého kusu séraku z ledopádu došlo dne 18. dubna 2014
- Vzniklá lavina z ledu a sněhu proletěla ledopádem Khumbu – nejnebezpečnější částí postupu mezi BC a Camp 1
- Výsledkem bylo 16 mrtvých šerpů...

Mt. Everest

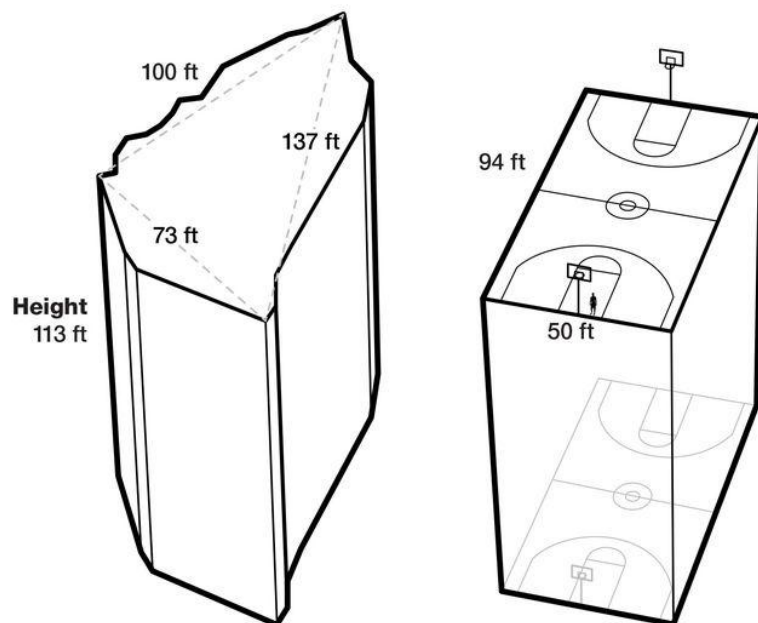
Martin Gamache – senior editor a kartograf National Geographic poskládal dva satelitní snímky Everestu — jeden z 7. dubna 2014 a druhý z 26. dubna 2014

Jan Pala, Tragické lavinové nehody na osmitisícovkách a v Jižní Americe

Mt. Everest

Základna trojúhelník 41,8 m (137 ft) x 30,5 m (100 ft) x 22,3 m (73 ft) s výškou 34,5 m (113 ft)

The area of the ice block's top was a bit larger than an **NBA basketball court**. Its height was equal to **11 courts** stacked floor to rim.

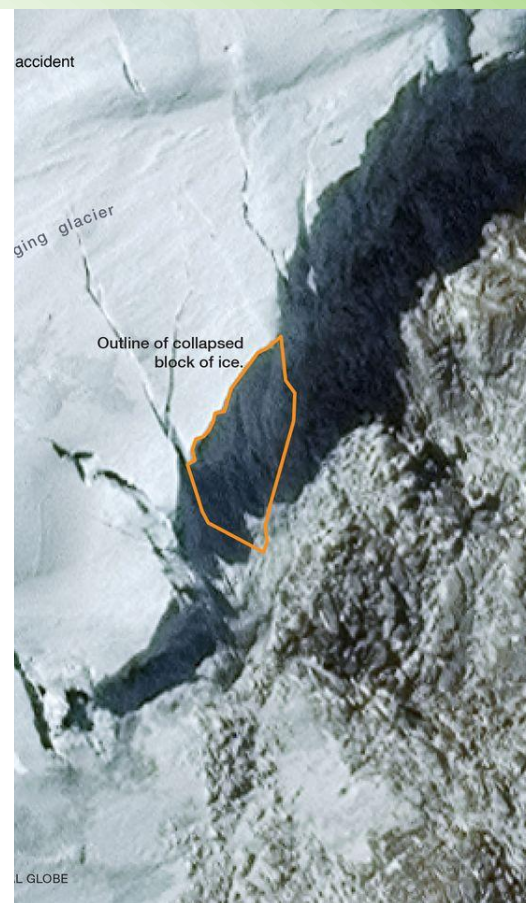

Odhadovaná hmotnost 14,3 mil. kg!

At this size, the maximum weight of the ice would equal the weight of **657 buses**.

Maximum weight
x 657 = 31.5 million pounds

Martin Gamache (National Geographic) – orientační výpočet možného objemu uvolněného séraku na základě porovnání satelitních snímků

Mt. Everest

Martin Gamache a Matthew Twombly (National Geographic), foto Andy Tyson

<http://news.nationalgeographic.com/news/2014/10/141015-everest-sherpa-avalanche-icefall-tragedy-graphic-mountaineering/>

Shisha Pangma (8013 m)

- Čtyřčlenná skialpinistická expedice Dynafit Double 8 – Benedikt Böhm (37), Martin Maier (40), Sebastian Haag (36) a Andrea Zambaldi (32) plánovala dva rychlostní výstupy na osmitisícovky Shisha Pangma (8013 m) a Cho Oyu (8210 m) během sedmi dnů a s přesunem mezi BC po vlastní ose na kole a pěšky
- Na Shisha Pangmě se k nim přidal Ueli Steck (38)
- Při prvním vrcholovém pokusu se museli ve výšce 7600 m obrátit
- Na druhý vrcholový pokus vyrazili 23. 9. Böhm a Steck z BC (5600 m) v 16:30, aby s k nim v C1 přidal Haag a v C2 Maier a Zambaldi

<http://www.tulenipasy.cz/tuleni-pasy/17185-tragedie-100-vyskovych-metru-pod-vrcholem-shisha-pangma-8013-m/>

Shisha Pangma (8013 m)

<http://www.tulenipasy.cz/tuleni-pasy/17185-tragedie-100-vyskovych-metru-pod-vrcholem-shisha-pangma-8013-m/>

Shisha Pangma (8013 m)

- Lavina zasáhla tři z pěti členů skialpinistické expedice Dynafit Double 8 (Shisha Pangma a Cho Oyu s přesunem mezi BC po vlastní ose)
- K samovolnému uvolnění laviny došlo těsně pod vrcholem dne 24. září 2014 v 6:55 h ráno
- Přibližně 100 výškových metrů pod vrcholem lavina smetla tři skialpinisty při výstupu
- V lavině zahynuli Sebastian Haag (36) a Andrea Zambaldi (32), kteří s lavinou sletěli 600 výškových metrů strmým terénem
- Třetí lavinou stržený Martin Maier (40) zázrakem přežil a ráno 25. 9. 2014 sám přišel do Camp 3 (7300 m)

<http://www.tulenipasy.cz/tuleni-pasy/17185-tragedie-100-vyskovych-metru-pod-vrcholem-shisha-pangma-8013-m/>

Monte San Lorenzo (3706 m)

- Dvojice světoznámých extrémních lyžařů Andreas Fransson a J. P. Auclair stoupala SZ žlabem k vrcholu Monte San Lorenzo v Patagonii na hranicích mezi Chile a Argentinou 29. září 2014
- Když dosáhli přibližně dvou třetin výšky žlabu, vysoko nad nimi se uvolnila lavina, která je smetla asi 700 výškových metrů dolů na ledovec plný trhlin
- Fotograf Daniel Rönnbäck a filmař Bjarn Salén lavinu viděli z místa, kde byli nachystáni zachytit výstup a sjezd
- Neúspěšně se snažili pomocí vysílaček kontaktovat některého ze stržených lyžařů, načež přes satelitní telefon zavolali o pomoc
- Vrtulník se na místo neštěstí mohl dostat až 30. září ráno, aby po krátké době lokalizoval těla obou lyžařů
- Fransson i Auclair s největší pravděpodobností utrpěli zranění neslučitelná se životem už během pádu laviny

<http://www.tulenipasy.cz/tuleni-pasy/17236-dalsi-lavinova-tragedie-extremnich-lyzaru-v-patagonii/>

Cerro Vespignani (2146 m)

- Při sjezdu z argentinského vrcholu Cerro Vespignani v oblasti Fitz Roy byla americká profi splitboardistka Liz Daley (29) jako jediná z pětičlenné skupiny stržena lavinou
- K lavině došlo opět 29. září 2014
- Liz Daley byla lavinou nesena přibližně dvě stě metrů
- Přes okamžitou pomoc ze strany nezasažených členů skupiny byla nalezena bez známek života

<http://www.tulenipasy.cz/tuleni-pasy/17236-dalsi-lavinova-tragedie-extremnich-lyzaru-v-patagonii/>

Shisha Pangma, San Lorenzo, Cerro Vespignani

R.I.D.E I.N P.A.R.A.D.I.S.E

AND SAY HELLO

Připravil Ondra Švihálek

Jan Pala, Tragické lavinové nehody na osmitisícovkách a v Jižní Americe

BC pod Dhaulagiri (8167 m)

BC pod Dhaulagiri (8167 m)

- Slovensko-česká skialpinistická a horolezecká expedice měla za prvotní cíl výstup a sjezd z Dhaulagiri
- Předpověď špatného počasí způsobila, že se všichni členové expedice vrátili z kopce do BC, přičemž dosud stihli postavit C2 (6600 m)
- Husté sněžení způsobilo nahromadění velkých nestabilních sněhových mas i v dolní části kopce
- V odpoledních a večerních hodinách 14. října 2014 padala ze svahů v okolí BC řada samovolných lavin, většina z nich se zastavila daleko od stanů
- Lavina, která spadla v 22:30 hodin večer byla výrazně větší než předcházející a zasypala celý tábor slovensko-české expedice
- V době pádu laviny byla většina členů expedice ve společenském stanu, pouze pětice se rozhodla jít do vlastních menších stanů

<http://www.tulenipasy.cz/skialp-expedice/17400-v-zakladnim-tabore-pod-dhaulagiri-8167-m-zahynuli-v-lavine-jan-matlak-a-vladimir-svancar-/>

BC pod Dhaulagiri (8167 m)

- Lavina zasypala všechny stany, kdy malé expediční stany byly pokryty kompaktním lavinový nánosem
- Společný stan byl také plně zasypán, ale nezbortil se, neboť byl zvenku obestavěn silnými stěnami ze sněhu, díky tomu se všem ze stanu podařilo prokopat a prořezat
- V laviništi zůstali ve svých stanech pohřbeni vedoucí expedice horolezec a skialpinista Ján Matlák, horolezec Vladimír Švancár, a šerpové Ghoj Kumar Rai, Dorje Sherpa a Gopal Rai
- 16. 10. se vrtulníkem na místo laviny vrátili Jiří Švihálek a Peter Kostolanský s cílem nalézt Jána Matláka, Vladimíra Švancára a šerpy – to se jim podařilo...

<http://www.tulenipasy.cz/skialp-expedice/17400-v-zakladnim-tabore-pod-dhaulagiri-8167-m-zahynuli-v-lavine-jan-matlak-a-vladimir-svancar-/>

BC pod Dhaulagiri (8167 m)

Ján Matlák

Vladimír Švancár

Připravil Ondra Švihálek

Jan Pala, Tragické lavinové nehody na osmitisícovkách a v Jižní Americe

Šlo tyto laviny předvídat? Pomohlo by něco?

- U Everestu uvolnění séraku předvídat nešlo
- U Shisha Pangmy s největší pravděpodobností také nebylo možné predikovat rozsáhlou fatální lavinu v sedm hodin ráno
- Dhaulagiri – příčinou jen a pouze anomální vývoj počasí, kdy během krátké doby napadla spousta sněhu a standardně bezpečný základní tábor najednou ležel v lavinové dráze
- Výstup na Monte San Lorenzo – podle informací dostupných na místě a během výstupu až do laviny to zřejmě nijak předvídat nešlo
- Sjezd z Cerro Vespignani – nejsou k dispozici relevantní informace, ale vzhledem k relativně krátké lavinové dráze v porovnání s ostatními lavinami a zasažení pouze jednoho ze skupiny – možná jediná lavina s vysokou pravděpodobností přežití
- Pomohlo by něco???? Možná u Cerro Vespignani lavinový batoh, u ostatních lavin asi nic...